

**Protokół Nr XXXIV/2017
z sesji Rady Gminy Warlubie odbytej w dniu 23 sierpnia 2017 r.**

Na sesji Rady Gminy Warlubie w dniu 23 sierpnia 2017 r. obecnych było 13 radnych, co wobec ustawowego składu Rady wynoszącego 15 radnych, zgodnie z art.14 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446, z późn.zm.), stanowi quorum, pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji.

Sesja odbyła się o godz. 11⁰⁰ w sali narad w Urzędzie Gminy w Warlubiu, ul. Dworcowa 15. Lista obecności radnych i zaproszonych gości stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Sesję otworzyła i prowadziła Przewodnicząca Rady Gminy Pani Wanda Wolan. Protokolantem obrad była Inspektor ds. obsługi Rady Gminy Pani Urszula Olszewska.

Pani Przewodnicząca Rady powitała zaproszonych gości oraz radnych po czym przystąpiła do procedury zaprzysiężenia nowo wybranej Radnej Pani Marii Jankowskiej. Poprosiła Przewodniczącą Gminnej Komisji Wyborczej o przedstawienie wyników wyborów uzupełniających.

Przewodniczący Gminnej Komisji Wyborczej Pan Leszek Szalacha odczytał obwieszczenie Komisarza Wyborczego w Bydgoszczy z dnia 7 sierpnia 2017 r. o wynikach wyborów uzupełniających do Rady Gminy Warlubie przeprowadzonych w dniu 6 sierpnia 2017 r. (załącznik nr 2 do protokołu).

W uzupełnieniu dodał – frekwencja była bardzo wysoka jak na wybory uzupełniające, co zauważył nawet Komisarz Wyborczy w Bydgoszczy. Poparcie dla Pani Jankowskiej świadczy moim zdaniem i nie tylko moim, o poparciu dla naszych wszystkich Radnych i aktualnej Rady. Działalność naszych władz spotyka się z akceptacją społeczeństwa, świadczy o tym stosunek głosów 7 do 1. Dziękuję pracownikom Urzędu Gminy w Warlubiu za świetną organizację i pomoc. Wybory odbyły się bezproblemowo, nie było żadnych uchybień i nieprzyjemnych incydentów. Jeszcze raz wszystkim bardzo dziękuję a Pani Marii Jankowskiej jeszcze raz gratuluję wyboru.

Pani Przewodnicząca Rady – przed przystąpieniem do wykonania mandatu Radna Pani Maria Jankowska złoży ślubowanie. Ślubowanie odbywa się w taki sposób, że po odczytaniu Roty Radna wypowiada słowo „Ślubuję”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg”. Przystępujemy do ślubowania. Odczytuję rotę:

"Wierna Konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczyście obowiązki radnej sprawować godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro mojej gminy i jej mieszkańców."

Radna Pani Maria Jankowska – ślubuję, tak mi dopomóż Bóg.

Pani Przewodnicząca Rady – dziękuję Panu Przewodniczącemu Komisji Wyborczej oraz Pani Marii Jankowskiej za złożone ślubowanie i witam w gronie naszej Rady. Przed przystąpieniem do przyjęcia porządku obrad dzisiejszej sesji proponuję wprowadzenie następujących zmian:

- wprowadzenie trzech projektów uchwał w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Gostycyn, Gminie Sośno oraz Gminie Kęsowo, co związane jest z nawałnicą jaka przeszła przez te tereny i katastrofalnych szkodach które poczyniła,
- wykreślenie projektu uchwały w sprawie zmian do statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnej Przychodni w Warlubiu, ponieważ pewne kwestie prawne trzeba jeszcze dopracować i doprecyzować. Gminna Przychodnia ma na to czas do końca roku, więc spokojnie można ten statut przygotować na kolejną sesję.

Propozycję wprowadzenia przedstawionych zmian poddała pod głosowanie, w wyniku którego zmiany przyjęto jednogłośnie w obecności 13 radnych.

Następnie przedstawiła porządek obrad wraz z wprowadzonymi zmianami i poddała go pod głosowanie. Został on przyjęty jednogłośnie w obecności 13 radnych.

Porządek obrad przedstawia się następująco:

1. Otwarcie obrad i stwierdzenie ich prawomocności.
2. Zaprzysiężenie nowo wybranej Radnej Pani Marii Jankowskiej.
3. Przyjęcie porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
5. Informacja Wójta Gminy o bieżącej działalności oraz realizacji wniosków z poprzedniej sesji.
6. Składanie wniosków i zapytań przez radnych.
7. Rozpatrzenie projektów uchwał w sprawie:
 - 1) udzielenia pomocy finansowej Gminie Gostycyn, Gminie Sośno i Gminie Kęsowo,
 - 2) wprowadzenia zmian do budżetu gminy na 2017 r.,
 - 3) przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Warlubie;
 - 4) określenia przeznaczenia mienia, należności i zobowiązań Zespołu Szkół w Warlubiu przekształconego w Publiczną Szkołę Podstawową im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu;
 - 5) wyrażenia opinii do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Osiny”;
 - 6) zmian w składach Komisji;
 - 7) wyboru przewodniczącej/go Komisji Socjalno – Bytowej.
8. Sprawy różne, wolne wnioski i zapytania.
9. Odpowiedź na wnioski i zapytania zgłoszone na sesji.
10. Zakończenie obrad.

Ad.1, Ad.2 i Ad.3

Jak wyżej.

Ad.4

Radni nie wnieśli żadnych uwag i zmian do protokołu z poprzedniej sesji Nr XXXIII/2017 z dnia 20 lipca 2017 r., wobec czego uważa się go za przyjętego jednogłośnie w obecności 13 radnych.

Ad.5

Wójt przedstawił informację o bieżącej działalności i realizacji wniosków z poprzedniej sesji.

Pan Wójt Gminy – w okresie międzysesyjnym ogłoszony został przetarg na wykonanie robót remontowych w budynku administrowanym przez Gminę tj. w Domu Strażaka w Warlubiu. W przewidzianym terminie wpłynęła jedna ważna oferta, która jest teraz analizowana pod względem zdolności realizacji tego zadania.

Przez Starostę Powiatu Świeckiego ogłoszony został drugi przetarg na wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze Wielki Komorsk – Warlubie wraz z chodnikiem. Pierwszy przetarg został unieważniony ze względu na to, że kwota wskazana przez oferentów była wyższa od kwoty zabezpieczonej w budżecie zamawiającego. W drugim przetargu wykonawca został wyłoniony. Termin realizacji zadania to 31 października tego roku. Zadanie obejmuje wykonanie nawierzchni asfaltowej wraz z wszystkimi oznaczeniami i chodnikiem o szerokości 1,5 metra. Nawierzchnia

chodnika została w drugim przetargu zmieniona na nawierzchnię asfaltową ze względu na korzystniejszą, niższą wartość.

Jesteśmy w trakcie przygotowywania dokumentacji do ogłoszenia przetargu na wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej w Wielkim Komorsku, na sieć wodociągową w Mątasku oraz na budowę hali sportowej w Warlubiu.

Prawie w stu procentach wykonana jest nawierzchnia podbudowy na drodze Bąkowo – Rulewo, teraz realizowane są podbudowy pod wjazdy i umacniania poboczy. W przyszłym tygodniu powinna być kładzona masa asfaltowa.

W minionym czasie złożyliśmy do Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego uzupełnienia do wniosku w sprawie dofinansowania budowy drogi w Płochocinku. Dla nas były to rzeczy dość oczywiste, aczkolwiek w ocenie kontrolujących wniosek była potrzeba złożenia dodatkowych informacji wyjaśniających.

Na liście rankingowej umieszczony został projekt miękkiej w zakresie wychowania przedszkolnego w Wielkim Komorsku. Uzyskaliśmy pozwolenia na użytkowanie tego obiektu. Od 1 września przedszkole zostanie uruchomione. Pani Dyrektor złożyła wnioski o wsparcie finansowe, jeśli chodzi o formy organizacyjne pracy, co zostało rozpatrzone pozytywnie. Z Panią Skarbnik przygotowaliśmy na ten cel stosowne środki finansowe. Została też wykonana droga przeciwpożarowa. Od razu odniosę się do wniosku Radnego Pana Eugeniusza Ratańskiego o uzupełnienie pozostałej części terenu płytami ażurowymi. Materiał mamy zabezpieczony. Na pewno lepiej było by wykonać to podczas nieobecności dzieci, ale konieczność wykonania prac remontowych po zalaniu przedszkola w Warlubiu wymusza przesunięcie tych prac w czasie. Z wykonaniem remontu przedszkola musieliśmy czekać do rozstrzygnięcia stanowiska przez firmę ubezpieczeniową od której otrzymaliśmy środki finansowe na wykonanie tegoż remontu.

Przesłaliśmy dokumenty w sprawie rozliczenia dofinansowania rozbudowy Gminnej Przychodni, jak i budowy przedszkola w Wielkim Komorsku.

Otrzymaliśmy zwrot dofinansowania za przebudowę drogi – ul. Kozłowiec w Wielkim Komorsku. Szczęśliwie nawałnica, która przeszła przez nasze najbliższe okolice nie wyrządziła w naszej Gminie żadnych strat. Nie mniej jednak zgłoszona przez radnych na posiedzeniu wspólnych Komisji inicjatywa udzielenia pomocy poszkodowanym przez nawałnicę jest godna uznania i spotkała się z pełną akceptacją, stąd też z pomocą Pani Skarbnik przesunęliśmy środki finansowe na pomoc dla trzech gmin, które w stosunku procentowym odniosły największe zniszczenia. Przygotowaliśmy stosowne projekty uchwał w tym zakresie.

W szkołach w Lipinkach i w Wielkim Komorsku zostały przeprowadzone remonty w zakresie wskazanym przez poszczególnych dyrektorów szkół. Trwa remont przedszkola w Warlubiu, by można było od 1 września uruchomić go bez przeszkód.

Za zgodą Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych, po informacji otrzymanej od Pana Radnego Eugeniusza Ratańskiego usunęliśmy pochylone drzewa przy drodze brukowej z Bzowa do Krusze. Pozyskany materiał podzieliliśmy na świetlice w miejscowości Bzowo, Krusze i Wielki Komorsk. Teraz należy tam jeszcze usunąć pnie i uzupełnić podbudowę jezdni i bruk.

Usunęliśmy też drzewa na drodze powiatowej w miejscowości Lipinki a pozyskane drewno zostało przeznaczone dla potrzeb Domu Kultury i Szkoły.

Na zgłoszenie Pana Sołtysa z Buśni została naprawiona balustrada w Buśni.

W przyszłym tygodniu na wniosek Pani Sołtys z Bzowa zostaną usunięte przecieki w dachu oraz konserwacja bojlera.

Przedstawiliśmy mieszkańcom ankietę związaną z propozycją zmiany nazewnictwa ulicy 18 - tego lutego do czego zobowiązuje nas ustawa „dekomunizacyjna”. Mieszkańcy, którzy chcieliby mieć swój udział w wyborze nazewnictwa, mogą składać propozycje dnia 8 września.

Jesteśmy na etapie przygotowania dokumentacji przyłączy gazowych dla wszystkich budynków, które są w lokalizacji z sieciami gazowymi, chodzi o miejscowości Wielki Komorsk, Warlubie i Płochocin.

Na wniosek Radnych w tym Pana Eugeniusza Ratańskiego podjęliśmy działania zmierzające do rozwiązania problemu z dojazdem do posesji Państwa Na wtorek w przyszłym tygodniu zaprosiliśmy na spotkanie wszystkie zainteresowane strony. Według naszej oceny, żeby dojazd był skuteczny należy rozmawiać tylko z jedną osobą, ale rozważamy również propozycje, które zostały zgłoszone - tam są 4 strony do rozmowy w tym Agencja Własności Rolnej. We wtorek okaże się, czy będzie trzeba ten szerszy zakres realizować.

Na zaproszenie miałem przyjemność uczestniczyć w dożynkach parafialnych w miejscowości Lipinki. Uroczystość odbyła się z wysokim kunsztem i zaangażowaniem społecznym. Ze swej strony składałem serdeczne podziękowania dla Koła Gospodyń Wiejskich, dla Pani Sołtys i Rady Sołeckiej, a także dla Księdza Proboszcza, który pomimo kontuzji bardzo się w to wszystko zaangażował.

Jesteśmy w trakcie przygotowania do dożynek gminnych, wysłaliśmy stosowne zaproszenia, tak więc bardzo serdecznie prosimy o uczestnictwo w tych uroczystościach.

Dwa – trzy tygodnie temu podjęliśmy działania mające na celu uruchomienie przez PKS Grudziądz pilotażowego kursu autobusowego dla potrzeb mieszkańców Buśni.

Przez administrację Urzędu zostały przygotowane i przeprowadzone wybory uzupełniające do Rady Gminy. O wynikach zostali Państwo dziś poinformowani.

Na terenie miejscowości Warlubie gościliśmy Radio Pik w ramach współpracy i promocji Gminy Warlubie.

Jesteśmy po rozmowach z Panem Nadleśniczym w sprawie modernizacji odcinka drogi do miejscowości Głodowo po stronie naszej Gminy i przeznaczenia środków na ten cel. Dziękuję Pani Przewodniczącej Rady oraz Radnej Pani Halinie Dittmann za zaangażowanie w to zadanie.

Ad.6

Wnioski i zapytania radnych

Radna Pani Maria Mazur – czy podjęte zostały jakieś kroki odnośnie wykupu ziemi pod nowe przedszkole?

Pan Wójt Gminy – rzeczywiście podjęliśmy takie działania. Rozmawiałem informacyjnie z ewentualnym pretendentem do zamiany tego gruntu. Poprosiłem też osobę, która na nasze zlecenia wykonuje wyceny, aby bez kosztowo, prognostycznie, przedstawiła wartość arealu na lokalizację przedszkola w Warlubiu i na lokalizację w Bąkowie w celu zobrazowania wartości inwestycyjnej. Znając te koszty będziemy mogli podejmować ostateczne decyzje w tym zakresie.

Radny Pan Damian Drzymalski – czy Pani Inspektor Lidia Rzepkowska przygotowała już informację odnośnie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami? Informacja ta miała być, według zapewnień przygotowana już na następną sesję, czyli na dzisiaj.

Pan Wójt Gminy – ze względu na to, iż fiszki muszą zostać zmienione, nasi pracownicy wysłali te zmiany do uzgodnienia. W miesiącu wrześniu na sesji będzie przedstawiana informacja w tej sprawie.

Innych wniosków i zapytań nie zgłoszono.

Ad.7

Pani Przewodnicząca Rady Gminy przedstawiła kolejno według porządku obrad treść poszczególnych projektów uchwał.

1) Rozpatrzenie projektów uchwał w sprawie przyznania pomocy finansowej Gminie Gostycyn, Gminie Sośno i Gminie Kęsowo

Pani Przewodnicząca Rady – propozycja jest taka, aby tym najbardziej poszkodowanym Gminom, a więc Gminie Gostycyn przyznać 10 000 zł, Gminie Sośno 10 000 zł i Gminie Kęsowo 4 000 zł. Każdą z tych uchwał będziemy głosować oddzielnie. Proszę o dyskusję w tym temacie.

Pan Wójt Gminy – pod uwagę, jeśli chodzi o wartości, które są przyznane poszczególnym Gminom był brany poziom zniszczeń w danych gminach, jak również poziom budżetów i zdolności gospodarki finansowej. Pomoc przyznaliśmy gminom, które mają największe deficyty, najmniejsze zdolności wpływów. Pani Skarbnik takie dane sprawdziła i przygotowała takie propozycje. Niemniej jednak ostateczna decyzja należy do Państwa Radnych.

Pani Przewodnicząca Rady – dodam, że Pani Radna Halina Dittmann pojechała z darami do Sośna i przedstawiła nam na Komisji jaka jest tam sytuacja. Spontanicznie podjęliśmy wniosek, by zorganizować zbiórkę pieniędzy, ale po rozmowie z Kancelarią Prawną okazało się, że są pewne obostrzenia prawne w tym zakresie i nie za bardzo można taką zbiórkę przeprowadzić, bo musielibyśmy zgłosić to do Ministra Finansów, a nie mamy już na to czasu. Spróbujemy więc pomóc w innej formie. A Radni, którzy zaproponowali, że przeznaczą swoje diety na pomoc dla poszkodowanych mieszkańców mogą zrobić to indywidualnie, przesyłając pieniądze na określone konta.

Pani Radna Pani Halina Dittmann – my Radni we własnym zakresie zbierzemy wśród siebie pieniądze, zakupimy niezbędne rzeczy i zawieziemy tam na miejsce.

Pani Przewodnicząca Rady – właśnie dzisiaj w radiu mówili, że Sośno bardzo potrzebuje pomocy.

Radna Pani Halina Dittmann – chcę zaznaczyć, że to jest całkowicie dobrowolne, dla tych, którzy chcą się włączyć. Z Panem Sołtysem Januszem Adamskim jesteśmy na bieżąco, byliśmy tam na miejscu. Wiemy, że gminy Sośno, Gostycyn i Kęsowo potrzebują łańcuchów do pił, przewodnic, paliwa, środków czystości, proszków, mydeł, rękawic, worków a najbardziej środków finansowych. Stąd chciałabym bardzo, bardzo podziękować Panu Wójtowi i Pani Przewodniczącej, Pani Skarbnik, Radnym za tak hojny dar. Dobro wraca do dobrych ludzi.

Innych głosów w dyskusji nie było, wobec czego Pani Przewodnicząca przystąpiła do głosowania. Jako pierwszy pod głosowanie podała projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Gostycyn w wysokości 10 000 zł.

W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/197/2017 w sprawie pomocy finansowej dla Gminy Gostycyn została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 3 do protokołu.

Następnie podała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Sośno w wysokości 10 000 zł.

W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/198/2017 w sprawie pomocy finansowej dla Gminy Sośno została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 4 do protokołu.

Kolejny projekt uchwały poddany przez Panią Przewodniczącą pod głosowanie to udzielenie pomocy finansowej dla Gminy Kęsowo w wysokości 4 000 zł.

W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/199/2017 w sprawie pomocy finansowej dla Gminy Kęsowo została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 5 do protokołu.

2) Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie wprowadzenia zmian do budżetu gminy na 2017 r.

Pani Przewodnicząca Rady – Pani Skarbnik na wszystkich Komisjach bardzo szczegółowo przedstawiła propozycję zmian do budżetu i to z czego one wynikają. Tak więc po wprowadzeniu tych zmian plan dochodów zwiększa się o 19 500 zł i wynosi 28 347 278,22 zł, plan wydatków zwiększa się o tę samą kwotę i wynosi 29 522 555,41 zł. Deficyt budżetowy nie uległ zmianie i wynosi 1 175 277,19 zł.

Pani Przewodnicząca poddała projekt uchwały pod dyskusję. Dyskusja w tym temacie nie wywiązała się, wobec czego Pani Przewodnicząca przystąpiła do głosowania. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/200/2017 w sprawie wprowadzenia zmian do budżetu została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 6 do protokołu.

3) Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Gminy Warlubie

Pani Przewodnicząca Rady – proszę Pana Marka Dondelewskiego eksperta z Biura Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej, który przygotowywał ten program we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy o kilka słów uzupełnienia.

Pan Marek Dondelewski ekspert z Biura Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej – program jest Państwu znany, był konsultowany, więc powiem kilka słów procedurze. Po podjęciu uchwały przyjmującej ten Program, zostanie on przekazany do Urzędu Marszałkowskiego i tam w związku z tym, że Gmina otrzymała dotację na przygotowanie tego programu będzie poddany weryfikacji i ewentualnie uzupełniony. Po okresie weryfikacji przez Urząd Marszałkowski otrzymają Państwo wersję programu, który będzie musiał uwzględnić jeszcze te uwagi i wskazania i ponownie będzie procedowany. Procedura ta wynika z tego, że rozpatrywanie programu odbywa się na podstawie uchwały. To Rada musi przyjąć uchwałą Program, wysłać go do zatwierdzenia, konsultacji i rozliczenia całej dotacji, która jest na przygotowanie tego programu. Następnie już po zaopiniowaniu, również przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i przez Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego musi ponownie zostać przyjęta uchwałą. Wówczas jakby formalnie od strony prawnej zamkniemy całą procedurę przyjmowania tego programu i on będzie wówczas podstawą do realizacji tych projektów. Ta lista projektów nie jest sztywna, zamknięta i wskazane miejscowości nie zamykają nam możliwość działania w następnych latach w innych obszarach. Program jest skonstruowany w oparciu o kryteria i wskaźniki związane z istniejącymi problemami społecznymi. W pierwszej kolejności wybiera się Sołectwa, gdzie te problemy są w największym stopniu i tam realizuje się projekty z listy głównej. Ten program może być oczywiście przez Państwa aktualizowany na każdym etapie, można realizować kolejne projekty w miarę gwarancji środków finansowych. Program to nie jest tylko dotacja, to są również środki własne, czyli zawsze to zaangażowanie samorządu będzie, ale ta możliwość dofinansowania unijnego też jest ujęta w tych zestawieniach projektów. Myślę, że jest to odpowiedź na to, czy następne sołectwa mogą być włączone jako obszar do kolejnej rewitalizacji. Nie ma tutaj konieczności tworzenia i uchwalania nowego programu, tylko uchwałą wprowadzamy kolejne projekty, które chcemy realizować. Podstawą jest ten program, który obowiązuje do końca 2023 roku. Przy konkursach organizowanych przez Urząd Marszałkowski, czy też przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska bądź przez inne fundusze, wskazujemy powiązanie projektów realizacyjnych z przyjętym Programem. Aktualizując Program cały czas mamy odniesienie do tego, że Gmina realizuje również inne projekty związane m.in. z infrastrukturą techniczną w zakresie ochrony środowiska, które też służą tej

rewitalizacji, bo mają charakter społeczny. Te projekty są dla grup mieszkańców i z tych problemów społecznych wynikające a ta infrastruktura jest nie tylko w tym programie, ale też przez inne działania realizowana. Dzisiaj rozpoczynamy tę ścieżkę uchwalania na poziomie samorządu gminnego i uzyskiwania tych decyzji ze szczebla już jakby regionalnego.

Chciałbym jeszcze podziękować całemu zespołowi przygotowującemu ten Program, Panu Sekretarzowi, który też mocno się w to angażował, Panu Wójtowi oraz Państwu Radnym za owocną współpracę. Konsultacje społeczne się odbyły, mamy też ankiety, karty projektów. Miejmy nadzieję, że po sprawdzeniu tych wszystkich dokumentów, uwagi i wskazówki od Samorządu Wojewódzkiego będą na tyle łagodne, że nie wywrócą całej tej koncepcji, tego pomysłu na rewitalizację, jaką Państwo macie. Sądzę, że po uchwaleniu Programu będziecie Państwo już tylko realizować zadania ujęte w tym Programie.

Pani Przewodnicząca Rady – czy w momencie, kiedy zmienią się uwarunkowania i gmina zostanie wreszcie właścicielem budynku dworca w Warlubiu będziemy mogli w ramach Programu Rewitalizacji przystąpić do jego remontu i uporządkowania tego obiektu?

Ekspert Pan Marek Dondolewski – dworzec i to centrum są już wpisane w program, ale na liście uzupełniającej, czyli jest już sygnał ze strony samorządu, że jest taka potrzeba. W momencie, jak zostanie zrealizowany jakiś projekt bądź nie będzie z jakiś powodów w tej miejscowości realizowany, to oczywiście następnymi miejscowościami są te wskazane na liście uzupełniającej. Oczywiście musi zostać spełniony warunek, że nie zostanie przekroczone te 20% powierzchni Gminy, jaka może być ujęta w tym programie i nie zostanie przekroczone 30% mieszkańców. Są to wskazówki przyjęte przez Samorząd Województwa, czyli, że musi jakby wypaść albo być zrealizowany projekt z listy głównej. Tak to jest zawężone, żeby te programy były punktowe, żeby projekty były realizowane w konkretnych sołectwach, a nie, jak było poprzednio dla całej Gminy. Taki był zamysł i takie są kryteria wynikające z ustawy o rewitalizacji. Tutaj Gmina nie miała możliwości zrobienia rewitalizacji dla 40% powierzchni Gminy. Miejmy nadzieję, że to po zrealizowaniu jakiegoś projektu ta miejscowość jako następna zostanie zrewitalizowana i ta powierzchnia jakby się odblokuje i będzie można zaktualizować Program. Projekty w ramach aktualizacji i projekty z listy uzupełniającej stają się projektem głównym, przy zachowaniu tych wskaźników, czyli 20% powierzchni i 30 % mieszkańców. Chyba, że będzie wola Rady pełnej przebudowy Programu, albo pojawi się taka sytuacja, że w innym sołectwie te problemy będą większe i trzeba będzie je zgodnie z kryteriami i celami rewitalizacji przyjąć w pierwszej kolejności. Trzeba jednak pamiętać, że Program Rewitalizacji nie jest jedynym źródłem pozyskania środków, można starać się pozyskać środki w ramach innych programów.

Salę obrad opuściła Radna Pani Maria Jankowska.

Innych głosów w dyskusji nie było, wobec czego Pani Przewodnicząca poddała projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Warlubie pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/201/2017 w powyższej sprawie została przyjęta jednogłośnie w obecności 12 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 7 do protokołu.

Radna Pani Maria Jankowska wróciła na salę obrad.

4) *Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia przeznaczenia mienia, należności i zobowiązań Zespołu Szkół w Warlubiu przekształconego w Publiczną szkołę Podstawową im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu*

Pani Przewodnicząca Rady – jak sama nazwa wskazuje, że mienie gimnazjalne musi przejść pod patronat Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu, co związane jest z reformą oświatową. Kierownik SAPO Pan Tomasz Wiśniewski informował nas, że w szkołach odbywa się szczegółowa inwentaryzacja. Poproszę o kilka słów informacji w tym zakresie.

Kierownik SAPO Pan Tomasz Wiśniewski – prowadzona inwentaryzacja jest, że tak powiem porządkująca i nadająca kształt. Na 1 września tego roku musimy zdać całe mienie Zespołu Szkół na majątek Publicznej Szkoły Podstawowej.

Innych głosów w dyskusji nie było, wobec czego Pani Przewodnicząca poddała projekt uchwały w sprawie określenia przeznaczenia mienia, należności i zobowiązań Zespołu Szkół w Warlubiu przekształconego w Publiczną Szkołę Podstawową im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/202/2017 w powyższej sprawie została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 8 do protokołu.

5) *Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zaopiniowania projektu zarządzania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia Planu Ochrony dla Rezerwatu Przyrody Osiny*

Pani Przewodnicząca Rady – niniejszy plan ochrony dla rezerwatu przyrody Osiny ustanowiony jest przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na okres 20 lat i określa działania niezbędne dla zachowania istniejących tam wartości przyrodniczych. Rezerwat Przyrody Osiny, jak nam wytłumaczyła Radna Pani Halina Dittmann to tereny bagienne, gdzie gniazdują ptaki i rosną rzadkie rośliny. To miejsce jest cały czas pod ochroną i właściwie jest to takie uporządkowanie, nadanie temu miejscu określonego status. Na wspólnym posiedzeniu Komisji radni wyrazili w tym temacie pozytywną opinię.

Pani Przewodnicząca poddała projekt uchwały pod dyskusję. Dyskusja w tym temacie nie wywiązała się, wobec czego Pani Przewodnicząca przystąpiła do głosowania. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/203/2017 w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii dla projektu zarządzania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia Planu Ochrony dla Rezerwatu Przyrody Osiny została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 9 do protokołu.

6) *Rozpatrzenie projektu uchwały wprowadzającej zmiany do uchwały w sprawie powołania stałych komisji Rady Gminy, ustalenia ich składów osobowych i określenia zakresu działania*

Pani Przewodnicząca Rady zapytała Radną Panią Marię Jankowską czy nadal chce być w składzie Komisji Socjalno – Bytowej?

Radna Pani Maria Jankowska odpowiedziała, że tak.

Po oświadczeniu Radnej Pani Marii Jankowskiej *Pani Przewodnicząca Rady* odczytała projekt uchwały wprowadzający zmiany do uchwały w sprawie powołania stałych Komisji Rady Gminy i poddała go pod dyskusję.

Dyskusja w tym temacie nie wywiązała się, wobec czego Pani Przewodnicząca przystąpiła do głosowania. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/204/2017 powołującą Panią Marię Jankowską w skład Komisji Socjalno – Bytowej została przyjęta jednogłośnie w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 10 do protokołu.

7) *Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie wyboru przewodniczącego Komisji Socjalno – Bytowej*
Pani Przewodnicząca Rady poprosiła radnych o zgłaszanie propozycji kandydatów na przewodniczącego Komisji Socjalno – Bytowej.

Radna Pani Halina Dittmann - proponuję Panią Marię Jankowską.

Pani Przewodnicząca Rady zapytała czy *Radna Pani Maria Jankowska* wyraża zgodę na kandydowanie.

Radna Pani Maria Jankowska wyraziła zgodę.

Innych propozycji na przewodniczącego Komisji Socjalno – Bytowej nie zgłoszono, wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* przystąpiła do głosowania. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXIV/205/2017 w sprawie wyboru *Pani Marii Jankowskiej* na Przewodniczącą Komisji Socjalno – Bytowej została przyjęta przy 12 głosach „za” i 1 głosie „wstrzymującym się” w obecności 13 radnych wobec ustawowego składu 15 radnych. Stanowi ona załącznik nr 11 do protokołu.

Ad.8 i 9

Sprawy różne

Pani Przewodnicząca Rady poinformowała, że wpłynął wniosek Pana w sprawie wykupu mieszkania w Buśni i wniosek o wykupienie mieszkania w Bzowie, w którym mieszkają Państwo Radni te wnioski zaopiniowali pozytywnie, niemniej jednak uchwały w sprawie sprzedaży będą mogły być podjęte, kiedy będzie zrobiona wycena tych nieruchomości.

Zapytała gospodarza tegorocznych dożynek Gminnych Sołtysa Sołectwa Płochocinek Panią Halinę Dittmann czy potrzebuje pomocy w związku z ich przygotowaniem.

Radna Pani Halina Dittmann podziękowała i powiedziała, że jest w stałym kontakcie z Gminnym Ośrodkiem Kultury, który koordynuje działania związane z organizacją dożynek gminnych.

Inne wnioski i zapytania

Sołtys Pani Beata Krause – kiedy będą wyremontowane chodniki w Płochocinie?

Pan Wójt Gminy – wniosek jest pilotowany przez Pana Radnego Zbigniewa Górskiego. Chodniki będą realizowane w Płochocinie po akceptacji przez Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych wniosku Gminy o dostarczenie materiału na chodniki. Po uzyskaniu tego materiału siłami własnymi będziemy je wymieniać.

Sołtys Pani Beata Krause – czy byłaby możliwość postawienia lustra na odcinku od Płochocina w stronę cmentarza, bo nie widać czy ktoś jedzie od strony Warlubia?

Pan Wójt Gminy – zapiszę ten wniosek.

Radna Pani Jadwiga Piór – kiedy będą włączone lampy w Lipinkach, mieszkańcy ciągle pytają?

Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki i Ochrony Środowiska Pani Kamila Marendowska – wniosek w sprawie wyłączonych lampy jest zgłoszony, czekamy na realizację, ale jest bardzo dużo zgłoszeń.

Pan Wójt Gminy – jest bardzo niewygodna sytuacja, jeśli chodzi o naprawianie lamp, bo nie składamy informacji do żadnej instytucji wykonawczej, na przykład do posterunku energetycznego czy zakładu energetycznego. Zgłaszamy na portal informacyjny i nie mamy nawet wpływu na to, kiedy wyznaczą nam ekipę do realizacji tej przestrzeni. Niemniej jednak wszystkie wnioski są na bieżąco zgłaszane.

Radna Pani Halina Dittmann – zauważyłam, że na drodze do Płochocina od krzyżówki i zjazdu w pewnym momencie jest obłupany asfalt i powstała dziura, trzeba czymś podsypać, żeby dziura nie robiła się większa.

Pan Wójt Gminy – możemy uzupełnić tylko materiałem sypkim ze względu na toczącą się cały czas sprawę.

Radny Pan Eugeniusz Ratański – przedstawiałem na Komisjach propozycję, tu jest ukłon w stronę naszego Radnego Powiatowego, aby połączyć wysiłki w budowie hali sportowej, a przede wszystkim w późniejszej eksploatacji tej hali. Mamy Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, który jest instytucją powiatową i nie ma praktycznie żadnego zaplecza sportowego dla tej młodzieży. Dobrze byłoby połączyć siły, być może Powiat wsparł by nas finansowo a później pomógł w utrzymaniu tej hali. W przyszłości będzie nas to kosztować niemałe pieniądze.

Radny Powiatowy Pan Jan Stępień – przekażę te uwagi na najbliższej sesji Rady Powiatu w dniu 30 sierpnia. Rozumiem, że chodzi o to, aby Powiat pomógł wybudować te halę?

Radny Pan Eugeniusz Ratański – należałoby przedstawić taką propozycję. Skoro już planujemy tę budowę, to trzeba myśleć by zrobić to jak najmniejszym kosztem i aby była ona wykorzystana w maksymalny sposób.

Radny Powiatowy Pan Jan Stępień – Gmina Nowe zawarła takie porozumienie ze Starostwem na użytkowanie hali sportowej, gdzie Starostwo w pewnej części partycypuje koszty związane z jej eksploatacją. Tak więc myślę, że jeżeli ta hala powstanie, to na pewno taka możliwość będzie. Pan Starosta zawsze przychylił się do tego, aby partycypować w kosztach utrzymania hali, tym bardziej, że tutaj będzie z niej korzystać Ośrodek Szkolno – Wychowawczy.

Pan Wójt Gminy – jako uzupełnienie dodam, że wczoraj dzwoniłem wstępnie w tej sprawie. Uzgodniliśmy charakter pisma, jakie ze strony inwestora, czyli Gminy będzie wysłane. Na pewno w tym wszystkim pomoże nam też wsparcie Radnego Powiatowego.

Pani Przewodnicząca Rady – chciałam poinformować Państwa, że ul. Zawadzka w stronę byłej jedyńki zaczęły się już prace związane z układaniem sieci gazowej w stronę ZIPAGRO i wszyscy, którzy na tym odcinku będą chętni do podłączenia gazu mogą składać wnioski o przyłączenie.

Radny Pan Tomasz Michalak – na ulicy Szkolnej naprzeciwko Pana jest nieczynna jedna lampa, taka sama sytuacja dotyczy części ulicy Szkolnej na wysokości byłego Domu Nauczyciela i również na ulicy Grudziądzkiej.

Pan Wójt Gminy – na tych obszarach prowadzona jest konserwacja.

Radny Pan Tomasz Michalak – w Lipinkach jest bardzo zrosnięte boisko. Nie wiem, kto administruje tym boiskiem, ale miałem przyjemność być tam w niedzielę i nie wyglądało to zachwycająco. Uważam, że powinno się kosić na bieżąco, tak jak w domu kosi się trawniki, przynajmniej raz na dwa tygodnie. Dzieci nie są zachwycone, gdy mają biegać po boisku, kiedy trawa sięga powyżej kostek. W piłkę też nie za bardzo można grać.

Pan Wójt Gminy – przed 1 września będzie skoszone, pracownik ma kosiarkę ciągnikową. Przekażę te uwagi Panu Dyrektorowi.

Radny Pan Tomasz Michalak – proszę o wystąpienie z wnioskiem do Zarządu Dróg Wojewódzkich, o to żeby na trasie Warlubie – Rybno zwiększyć dopuszczalną prędkość z 60 km/h, która jest obecnie na 80 km/h. Nieporozumieniem według mnie jest to, by ta droga, jako droga wojewódzka miała na całej długości aż do Rybna ograniczenie 60 km/h. Uważam, że powinno być normalnie 90 km/h. Rozumiem – Rybno, obszar niebezpieczny, ograniczenie do 40 km/h, ale zrobienie 60 km/h na całej długości jest chyba głębokim nieporozumieniem. Tam właśnie Policja często robi kontrole i wystawia mandaty. A jeśli Zarząd Dróg Wojewódzkich uważa, że droga jest w złym stanie, to niech przeprowadzi jej remont. Obiecano już lata temu, że do 2018 roku ta droga w całości, aż do Tucholi

będzie wyremontowana. Z tego co wiem, od tamtej strony roboty są już zakończone, od naszej strony nic się nie robi.

To samo dotyczy drogi wojewódzkiej numer 214 w stronę Kościerzyny. Zarząd Dróg Wojewódzkich obiecał już dawno, że co roku będzie zrobiony kilometr. Skończyło się na okolicach Głodowa i już od 5 czy 6 lat nikt się tą drogą nie zainteresował. Przypominam ponadto, że ta droga była w strategii budowy węzła autostradowego w Warlubiu, gdzie miały być te drogi lokalne wszystkie połączone, ich standard miał być podwyższony po to, aby wszyscy przedsiębiorcy z tamtych kierunków, mam na myśli Śliwice, Osie itd. mieli dobry dojazd. Ludzie płacą podatki, mają tam firmy, tam jeżdżą ciężarówki, a standard drogi po prostu jest w opłakanym stanie. Te drogi zaczynają wyglądać gorzej niż drogi powiatowe, bo Powiat ostatnio ma mocne działanie w tym zakresie.

No i ostatnia sprawa, chciałbym przedyskutować z Radnymi i oczywiście z Panem Wójtem, możliwość porozumienia w sprawie wynajęcia w godzinach popołudniowych pomieszczeń po byłej Restauracji Słoneczna, gdzie Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Warlubiu własnymi siłami urządził siłownię. Od wielu lat mówiło się o tym, by w Warlubiu było coś alternatywnego dla młodzieży. Jako Dyrektor Ośrodka Szkolno – Wychowawczego taką alternatywę i taką chęć współpracy daje. Obiekt został wyremontowany i jest przez nas opłacany. Za wynajem tego obiektu płacimy 1000 zł miesięcznie. Do południa będziemy z tego obiektu korzystać, bo tak jak słusznie zauważył kolega Radny, nie posiadamy żadnych innych pomieszczeń, a musimy rozwijać się w kierunku terapeutycznym i te wszystkie pomieszczenia w naszej placówce wykorzystujemy do tego celu. Poza tym mamy kawałek boiska no i oczywiście korzystamy z dobrodziejstw układu partnersko – gminnego, w zakresie korzystania ze stadionu, za to serdecznie dziękujemy. Natomiast w godzinach popołudniowych moglibyśmy ten obiekt udostępnić. Nic za to nie chcemy, natomiast potrzebny jest dozór. Jest tam sprzęt określonej wartości, więc trzeba dopilnować by nie został zniszczony czy wyniesiony. Chodzi też o częściową partycypację w kosztach ogrzewania tych pomieszczeń. Sądzę, że dla młodzieży byłaby to dobra alternatywa dla zagospodarowania czasu wolnego.

Pani Przewodnicząca Rady – dobrze by było, gdyby zostały określone kwotowo koszty utrzymania tych pomieszczeń i koszty potrzebnego opału, żeby komisje miały jakieś odniesienie i mogły o tym dyskutować.

Radny Pan Tomasz Michalak – dobrze, przedstawię taką informację.

Radna Pani Maria Mazur – przy okazji wykaszania boiska w Lipinkach, bardzo prosiłabym o wykaszanie terenu wokół Wiejskiego Ośrodka Zdrowia. To było omijane.

Pan Wójt Gminy – Gmina opłaca dodatkowo kosiarza w Lipinkach, wystarczy więc porozmawiać z Panią Soltys, by wysłała tam kosarza.

Radna Pani Jadwiga Piór – teraz odchodzi osoba, która jest na pracach społecznie użytecznych. Czy będzie ktoś inny zatrudniony?

Pan Wójt Gminy – teraz Pani nie odpowiem, proszę przyjść to porozmawiamy i uzgodnimy zasady.

Radny Pan Eugeniusz Ratański – w budżecie przeznaczaliśmy 10 000 zł na wiatę dla łodzi. Proszę o wyjaśnienie co to za łódź i kto ją zakupił?

Pan Wójt Gminy – łódź jest przekazana dla jednostki pracującej w krajowym systemie ratownictwa gaśniczego. Jest to łódź powodziowa dla potrzeb całej Gminy i wszystkich przestrzeni zewnętrznych. W pierwszej wersji chcieliśmy domurować garaż, ale to wymagałoby dokumentacji technicznej, projektu. Garaż blaszany można postawić na zgłoszenie. Koszt takiego garażu wyceniony przez Pana Gębalę to ok. 7 500 zł. Po naszej stronie byłyby przygotowanie postumentów i przyłącza zasilania elektroenergetycznego z istniejącego budynku gospodarczego oraz wyłożenie polbrukiem. Garaż

stanąłby przy istniejącym garażu i budynku gospodarczym. Będzie zrobiony z blachy powlekanej w kolorze beżowym, żeby pasował do elewacji.

Radny Pan Zbigniew Górski – w zeszłym tygodniu po terenie Sołectwa Płochocin jeździł samochód na śląskich rejestracjach, Pan z zeszytem chodził po gospodarstwach i badał studnie?

Pan Wójt Gminy – jeśli nie ma ktoś potwierdzenia w dokumencie pieczętą urzędową pracownika merytorycznego lub moją, to nikt nie jest uprawniony do wykonywania takich czynności. Nikt się do nas do Urzędu nie zgłosił i nikt nikogo nie upoważniał do takich czynności.

Sołtys Pani Mirosława Kuśmerek – czy jest naprawiona studzienka na ulicy Wiejskiej koło Państwa i Państwa?

Pan Wójt Gminy – studzienka ta była już kilka razy naprawiana jednak do tego trzeba podejść bardziej technicznie. Tam jest kwestia kurzawki i przyłączenia odpływu, zresztą schowanego lata temu do ścieku wodnego Struga Komorsk i prawdopodobnie te nieszczelności powodują, że ta studzienka się zapada. Na pewno jest to możliwe do zrobienia w chwili, kiedy będzie firma na naszej drodze, a jest teraz w Bąkowie. Wstępnie już rozmawiałem o możliwości wykonania tej naprawy.

Sołtys Pani Mirosława Kuśmerek – wzdłuż Strugi na ulicy Wiejskiej jest bardzo dużo wiszących z drzew suchych gałęzi. Należy je podciąć, bo większe samochody haczą o nie plandeką.

Pan Wójt Gminy – dobrze, przyjmuję ten wniosek.

Sołtys Pani Mirosława Kuśmerek – przy posesji Pana przez płot wyrastają choinki na połowę chodnika i przeszkadzają przechodniom. Lokatorzy twierdzą, że nie mogą ich obciąć, bo nie są właścicielami. Czy pracownicy Gminy mogliby podciąć je od strony chodnika?

Pan Wójt Gminy – trzeba uzyskać na to zgodę właściciela, musi mieć wiedzę, że takie prace będą prowadzone.

Radny Pan Tomasz Michalak – Pani Sołtys już to zgłaszała, było to naprawiane, ale z powrotem zrobiło się osuwisko, zapadłisko w jezdni koło Państwa i przy następnej posesji, tam, gdzie był robiony przyłącz gazowy, więc przy okazji poprawiania studzienki to też należałoby naprawić.

Druga sprawa - po prawej stronie ul. Wiejskiej, gdzie jest słup w skraju drogi koło Państwa, ciągle parkują samochody, co bardzo ogranicza widoczność. Czy nie można byłoby wprowadzić tam znaku zakazu zatrzymywania i postoju. Pobliskie skrzyżowanie z ulicą 18 Lutego, istniejące tam przewężenie i do tego parkujące tam samochody niejednokrotnie stwarzają niebezpieczne sytuacje.

Pan Wójt Gminy – prześlemy opinię do Policji.

Radny Pan Damian Drzymalski – w nawiązaniu do zapytania Radnego Zbigniewa Górskiego, chciałbym poinformować, że przyjąłem tych dwóch Panów co jeździli samochodem na śląskich tablicach rejestracyjnych. Przedstawili mi stosowne dokumenty. Poinformowali, że robią tutaj badania hydrologiczne studni głębinowych na zlecenie Instytutu Meteorologii. Panowie otworzyli tylko właz, sprawdzili głębokość lustra, zapisali w dokumentach i opuścili teren. Oczywiście tylko od właściciela zależy, czy wyrazi zgodę na dokonanie takich czynności.

Radna Pani Maria Jankowska – dziś po raz drugi w tej kadencji wypowiedziałam słowo „ślubuję”. Jest to rezultat dalszego działania na rzecz społeczeństwa. To, że wróciłam do pracy tej Rady zawdzięczam ogromnie głosowaniu świadomego i obiektywnego wyborcy okręgu nr 12. Wszystkim moim wyborcom bardzo dziękuję. Dziękuję również tym, którzy nie mogli oddać na mnie głosu z powodu wyjazdu, bo był to czas urlopowy, wakacyjny. Dziękuję za zaufanie Radnym, którzy wybrali mnie ponownie na Przewodniczącą Komisji Socjalno – Bytowej. Myślę, że wspólnymi siłami

sprostamy zadaniom społeczeństwa w spokoju, ciszy, bez agresji. Życzę Państwu i sobie dobrej współpracy.

Innych głosów w dyskusji nie było.

Pani Przewodnicząca Rady - proszę odebrać materiały już na przyszłą sesję dotyczące wykonania budżetu za I półrocze 2017 r.

Ad.10

Po wyczerpaniu porządku obrad Pani Przewodnicząca zamknęła obrady XXXIV sesji Rady Gminy.

Protokółowała:
Inspektor
ds. Obsługi Rady Gminy

Urszula Olszewska

Przewodniczyła:
PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy

Wanda Wolan